

Rodjenje bogova

Marinko Stevanović

(Zbirka pjesama za
djecu online izdanje)

Rodjenje bogova

Na visokoj gori Olimp
moćni Zeus dugo vlada,
u ruci mu blješti munja
na licu mu gusta brada.

Kad je bio mala beba
dala ga je majka Reja
da ga hrani i njeguje
dobra kože Amalteja.

Ali njegov otac Hronos
samo da je za to znao,
došao bi na ostrvo
i dječaka progutao

kao što je progutao
svu ostalu djecu svoju,
ali oni živjeli su
u stomaku svi na broju

i čekali malog bracu
da poraste sve do neba,
da ih spase iz stomaka
jer jedino tako treba.

I dječak je porastao.
Došao je iznenada
da izbavi bracu, seje
i zajedno s njima vlada.

Otišli su na Planinu
da gledaju na svijet dole
da smišljaju čarolije,
kaž njavaju i da vole.

Pa i sada naše bake
vjeruju u čarobnjake
i pjevaju unucima
pjesmice o bogovima.

A Prometej - velik junak
živio je gore s njima,
hranio se ambrozijom
i bio je mio svima.

Njegov brat Epimetej
živio je sa ljudima.
Pošto vatre nije bilo
strašno im je bilo zima.

Kidali su živo meso.
Skupljali se ko pilići
i gledali niz Planinu
da l' Prometej neće sići

i donijeti žižak samo.
Ali Zeus ko balon puče:
Ne dajte im ni iskrice
najbolji su kad se muče!

Prometej je to gledao
i biješe mu mnogo žao

pa odluči da ukrade
i odnese vatru dole
a bogovi - oprostice
i onako svi ga vole.

Kada spazi Prometeja
da silazi sa Planine
njegov brat je sa ljudima
topio se od miline.

Zaigraše kolo vito.
Založiše oganj vreli.
Ispekoše živo meso
i nisu ga ni pojeli

A Zeus posla svoga sine
boga Hefesta kovača
da hrabroga Prometeja
okuje na stijenu plača.

Tu je neka orlušina
dolijetala svakog dana,
kidala mu crnu jetru.
Cvilio je od bolnih rana.

Kad uveče zvijer odleti
i tama planinu skrije,
sve bi rane zarastale
ko da nšita bilo nije.

Sta je bilo sa ljudima
rećice ti tvoja baka:
imali su sada vatru.
Pravili su dan od mraka.

Nisu jeli živo meso.
Zidali su kuće, škole...
Orali su svoja polja.
I svi se sa svima vole.

Epimetej ima malu
amajliju oko vrata
a u srcu nosi nadu
da ponovo vidi brata.

Bogovi se sazališe
kad vidješe kako pati
i rješiše za rodjendan
mali poklon će mu dati.

Donesoše kofu gline
Hefest kovač zanat znade
te izvaja iz tog blata
tijelo divne žene mlade.

Tad joj Zeus dahom svojim
čarobno i život dade.
Posla je Epimeteju
kao da sa neba pade.

Pa mu tada ona reče:

Bogovi me tebi šalju
da ti budem dobra žena.
Stvorili su me od zemlje
ne kao cvijet iz sjemena.

Pandora je moje ime.
Tako ćeš me od sad zvati.
Ti ćeš meni svoju snagu,
a ja tebi nježnost dati.

Kada spusti tešku ruku
oko njena bijela vrata,
zaboravi svoju tugu,
zaboravi svoga brata.

Tad bogovi još poslaše
neki sanduk i rekoše:
Ovaj sanduk mili moji
od sad će kod vas da stoji.

Ti Pandora, dobro shvati,
ne smiješ ga otvarati
pa nek plače kao dijete
inače će biti š tete.

Ali dugo ne potraja
a iznutra glas je zove:
O Pandora najmilija,
spasi me iz tame ove!

Ne mogu te otvoriti.
Ne mogu te otvoriti.
Ne mogu ga otvoriti.
Ali šta bi moglo biti?
Sta li će se dogoditi?
Treba malo proviriti.
Samo malo odškrinuti
i brzo ga zatvoriti.
Da, tako ću učiniti.

Steta što je bila sama.
Da je njen muž sa njom bio
ne bi joj to dozvolio.

Ali sada - šta je tu je
iz kutije muhe zuje.
Neke bube stvarno čudne
ujedaju kao lude.

I ne vrijedi sad Pandori
što je brzo zatvorila
što očajno ruke pruža
da otjera muhe
da dozove muža
da zatvori vrata.

Već joj rastu gnojne gute
po licu i tijelu,
njenom lijepom licu
njenom lijepom tijelu.

I ponovo iz kutije
onaj isti glas je zove:
O, Pandora najmilija,
spasi me iz tame ove.

Nevaljala sandučino,
nećeš me jš prevariti!
Ali sanduk tiho moli.
Da li će ga otvoriti?

Sada ću vam djeco reći
jer Pandora se već kajе,
nek otovri i to smjesta
da vidimo opet šta je.

I tek što je otvorila
iz sanduka ko iz snova
s krilima od tanke svile
pojavi se nada nova
pa dodirom svoga tijela
skida gnojni čir sa čela.

Pandora je opet lijepa
zaboravi reci hvala
i potrča kao srna
do blistavog ogleдалa.

Nada tužno ode dalje
okrenu se na trenutak
i prozbori samo za se:
baš je Epimetej glupak.

Kada ideš po livadi
i dodješ do šume same
ima jedna provalija
gdje se pada u svijet tame.

U podzemnom carstvu dole
gdje odlaze kad umiru,
mračni bog Had samo čeka
i ne pušta ih na miru.

On je Zeusov brat rodjeni
koga spase iz stomaka,
a sad vlada tu pod zemljom
i ne izlazi iz mraka.

Dole teče mutna rijeka.
Dole ima gadnih buba.
Dole ima čudovište
sa tri glave, oštrih zuba

a zmijama oko vrata.
Ne smije mu niko prići.
Najhrabriji junak samo
u to carstvo može sići.

Bogovi su odlučili
da ožene boga Hada.
Zeus mu daje kćerku svoju
da zajedno sa njim vlada.

Prevariše lijepu Koru,
pa izađe do livade,
da nabere baki cvijeća
ali u svijet tame pade
i ostade.

***

Kaliopa rodi sina.
Ne, običnog sina,
čarobnu je imao liru,
pa kada on njom zaszvira

svi bi došli da ga cuju.
I kamenje je to znalo
pa kad čuje kako pjeva
skupljalo se i plesalo.

Očarao bi drveće
divlje zvijeri, rijeke, ptice;
princeze iz cijelog svijeta
i najljepše ljepotice.

čini mi se da su bile
mnoge dame zaljubljene
al on voli samo jednu
i pametne oči njene.

Zvala se Euridika
i naravno zašto ne bi
kad su tako zaljubljeni
vodio je samo k sebi.

Ali blizu, u brdima,
negdje u jednom šljiviku,
zivio je bog Aristej
zaljubljen u Euridiku.

Vidio ih kako idu
srce mu je bilo čigra.
Ljutio se na Orfeja
i kamenje što s njim igra.

Ljutio se na svijet cijeli
i odluči da se sveti,
odluci da sidje dole.
Hoće princezu oteti?

Hoće ubiti Orfeja.
Hoće uplašiti ptice.
Hoće polomiti liru
i baciti je s litice.

Poče bježati princeza
ali na ljutu zmiju stade,
savi se kao nježni cvijet
i mrtva na zemlju pade.

A tu odmah do jezera
a onda do šume same
ima ona provalija
gdje se pada u svijet tame.

Dobre vile Euridiku
prenesoše ka otvoru
a bog Had je primi k sebi
i nestade u ponoru.

šta još treba da se kaže?
Orfej uze svoju liru.
Stegnu srce, skoči dole
mutne rijeke gdje uviru

pa zasvira tako milo
i općini čudovišta.
Babaroge i aždaje
ne mogu mu više ništa.

Kad je stigao pred Hada
koljena su mu klecala,
a lira je kao ziva
sama tiho zajecala:

Milostivi gospodaru
znamo da vas ne veseli
što stigosmo vašem dvoru
ali Orfej samo želi

da pitate milu Koru
vašu ženu divnog lika,
nek otvori mračni kavez
gdje tuguje Euridika.

Ona ceka svog Orfeja
i nimalo nije kriva.
Ujede je jedna guja
pod kamenom što se skriva.

Milostivi gospodaru
čujete li kako cvili?
Otjerajte čarobnjake,
mnogo su je uplašili!

Otjerajte čudovišta
ona ne zna da se brani.
nek se crna ptičurina
nekim drugim mesom hrani.

Lira više nije znala.
I tako je ućutala.

Zaškripaše vrata dvora,
a na njima sa princezom
pojavi se lično Kora!

Orfej gleda netremice
u prelijepo njeno lice.

A ja mislim da ne valja
što se tako udubio.
Možda je se i u Koru
iznenada zaljubio.

A Kora mu tada reče:

Evo ti tvoje princeze!
odvedi je na svijet dana!
Ali staza kojom ideš
biće cijela začarana

pa kad budeš odlazio
moraćeš se okrenuti.
Kad me budeš pogledao
princezu ćeš izgubiti.

Naravno da nije htio,
ali čini čarobnice
vuku ga da se okrene
i pogleda njeno lice.

A kada se okrenuo
šta jos ima da se zbori,
kao da iz sna dolazi
na zemlji se opet stvori.

A iz tame u dubini
prigušeni krik se čuje.
Opet crna ptičurina
princezinu jetru kljuje.

Ali ima jedan junak,
hrabriji je od Orfeja.
Doći će da oslobodi
princezu i Prometeja.

***

U Argosu, vrlo davno,
hoću da vam kažem to,
živjela je ljepotica
ime joj je bilo Jo.

Ljepotom je svojom, znate,
očarala cijeli grad.
Ali šta se sa njom zbilo,
reći će ti baka sad.

Sjedi Jo u svojoj sobi.
čini se da nekog čeka.
U tom izbi moćni Zeus
preobučen u čovjeka.

I vidjevši ljepoticu
da se igra još sa medom
reče: Nisi više dijete
i očara je pogledom.

Podje sa njim kao štene
on je pretvori u kravu
i dovede na livadu
u mekanu sočnu travu,

čudili se u Argosu,
ko ostavi kravu tu!
Niko nije razumio
njeno tužno mu mu mu.

To je znala samo Hera
Zeusova mudra žena,
pa pomisli: Nije krava
tek onako dovedena.

Saznala je šta je bilo
i zatraži kravu sebi:
Mnogo mi se - veli - sviđja
zašto mi je dao ne bi?!

Zeus ne zna šta da radi,
čelo mršti, bradu gladi,
krokodilske lije suze
ali Hera kravu uze,

pa je vodi tajnom stazom
dovodi na tajno mjesto.
Predade je svom čuvaru,
na kraju mu šapnu nešto

a on se od njenih riječi
sav iskrivi i izbeči.

To je bila čarolija,
ili mi se samo čini,
da čobanin ne zadrijema
dok je Hera na Planini.

Kada jedno oko spava
drugo gleda gdje je krava
i jadna Jo nema nade
da se bilo gdje iskrade.

Ali Zeus posla sina
da uspava čobanina.

Hermes uze svoju liru
svakako na glavu šešir
i krilima odleprša
preko polja kao leptir.

Izbečeni čim ugleda
nad livadom sina boga
uze lanac i veze ga
jadnoj kravi oko roga.

Ali Hermes tiho svira,
šalje sanak čobaninu,
skide kravi lanac s roga
i posla je na Planinu.

Božica je primijetila
da joj tamo krave nema.
Planu strašnim ognjem gnjeva
i osvetu gadnu sprema.

A Jo za to vrijeme stiže
kroz mećavu do stijene zida
gdje svezanom Prometeju
orlušina jetru kida.

Vjetar huji, bije oči,
crna ptica bijesno kljuje,
Jo ne vidi Prometeja
samo bolni krik mu čuje.

Na Olimpu Hera ljuta
hvata muhu obad dzina
pa joj rece: Nadji kravu
put je dalek do planina

i ne daj joj nigdje mira,
goni je do samog mora!
Za nju više nema mira
niti vode, ni odmora!

A onome bekeljavom
sve ću oči izvaditi,
uhvatiću paun pticu
i na rep joj ih staviti.

Obad muha nadje kravu.
Goniće je sve do mora.
Goniće je do Egipta
do duboke rijeke Nila.
Muha grize, sunce peče
nigdje vode nije pila.

Bog Zeus je u Egiptu.
čeka tamo svoju kravu.
Kad je stigla udari je
i razbi joj šakom glavu.

A umjesto krave - gle!
Ljepotica ko i prije.
Pa radosno pruža ruke
bogu Zeusu oko vrata.
On će opet biti tata.

Prohujашe mnoga ljeta
a smrt vreba iz budzaka,
starost sipa mraz po kosi.
Jo postade pra pra baka.

Imala je unučadi
sve sam junak do junaka
i unuke ljepotice
od cvijeta je ljepša svaka.

Naravno, ko svaka baka,
imala je mezimčadi
djevojčicu i dječaka.
A oni su brat i seka.

Dječaku je ime Kadmo
djevojčici Europa.
kad poraste u nju će se
moćni Zeus da zacopa.

Ugledavši sa Olimpa
Europu ljupkog lika,
Zeus riješi da je traži
pretvorivši se u bika.

A ona je baš krenula
u šumarak preko puta
kad bog baci čaroliju
Europa da zaluta.

Pa jagode dok je brala
pogled nije podizala,
a kada je glavu digla
nije znala gdje je stigla.

Tad je gorko zaplakala.
A kada je palo veče,
iza grma poput sijenke
pojavi se bik pa reče:

Hajde nemoj sad cmizdriti
bolje da se razveseliš,
uzjaši me i zamuri,
odvešću te gde god želis.

A kad budeš pogledala
nećeš stići kući, mala.

Kadmo je se oženio
al i njega starost veže
i smrt negdje u budžaku
razapinje tanke mreže.

Imao je lijepu kćerku
čak, dapače ljepoticu,
ličila je na pra baku
i u struku i u licu.

šta mislite, šta ce biti?
Da li će se sad Zeus
u Semelu zaljubiti?

Zaljubiti, i te kako!
I ako je sve istina,
Semela je u stomaku
nosila Zeusu sina.

Opet Hera nema mira.
Ljuti se ko žena svaka
kada vidi svoga muža
da se s drugim tu ljubaka.

Pa nagovori Semelu
da zamoli boga Zeusa
i pokaže joj svoj pogled
kad je silan i pun bijesa

kad u ruci drži munju,
nebo para gromovima,
kada svojim strašnim likom
strah probudi u ljudima.

Pošto joj je obećao
bog ne može da prevari
pokaza joj lik božiji
i munjom je na mjestu spali.

Ali Zeus uze sina
i stavi ga usvoj stomak
pa kada je došlo vrijeme
rodio se pravi momak

a Gromovnik želi znati
da l' je tata ili mati.
Mama tata, tata mama.
kako će ga dijete zvati?
Ovo ti je čudna priča
ako možeš ti je shvati.

Dionis je porastao.
hranila ga tetka Ina.
kao dječak otkrio je
neobično dejstvo vina.

Napio se kao bena.
Volio je društvo žena.
Oblacio haljinicu.
Licio na djevojčicu.

I još stare knjige kažu
za Zeusovog boga sina
da je znao da napravi
čudan napitak od vina.

A sada je pjesmi kraj.
Ko se ljuti bas me briga
ima još i drugih knjiga.
Uzmi pa ih pročitaj.

***

Ja sam čarobna lisica.
Stvorio me bog Dionis
da vam skinem osmijeh s lica.

Posto me je bog stvorio,
ne možete me ubiti,
uhvatiti, uloviti...

a u vašem selu, vidim,
ima puno slatkih beba,
ispecite odmah jednu
nisam džaba sišla s neba.

I kada se, vrlo gladna,
opet vratim na to mjesto,
hoću da mi odmah bude
ispečeno mlado nešto.

Svako veče hoću dijete
inače će biti štete.

Napraviću čaroliju
da umrete svi od gladi
zato bolje čedo dajte
nego da vas stignu jadi.

Za to vrijeme Amfitrion,
nije kralj a može biti,
voli princezu Alkmenu
i želi je oženiti.

Pronašli su zgodno mjesto
pohode ga vrlo često.

Amfitrion nije stidan.
Nonšalantno poljubi je.
Ona skoči: Nemoj više
tata će da nas ubije!

Neću više dolaziti,
ti si mnogo nevaljao,
ako li te kralj uhvati
prilično si nadrljao.

Alkmena je zajecala.
Lice joj je rosna ruža.
Amfitrion kao lopov
obazrivo ruke pruža

ali nema šta da krade.
Princeza je puna čari
samo ne smije da ih dade
to joj ne da otac stari.

Glavni junak ode tužan.
Vjerovatno nešto psuje.
Alkmena i Amfitrion
zaista se ne rimuje.

I dok tako teških misli
po carobnoj šumi gazi
iza staze u šipražju
ranjenoga vuka spazi.

Uze luk i strijelu vadi
pred vukom se samim svori
ali vuk tad tužnim glasom
kao čovjek progovori:

O, smiluj se dobri čiko
jer ja nisam strašna zvjerka,
a od tvojih oštih strijela
svaki vuk u gace serka.

Onda mu je ispirčao
znate onu tužnu bajku
kad je pošla djevojčica
da posjeti svoju baku

ali lovac rani vuka
i on jadnik šumom šepa.
neće baku da proguta
ni Crvenkapu da ščepa:

Samo hoću da ulovim
lisicu što djecu traži.
Da li si je čiko, sreo
ako jesi, ti mi kaži.

Sažali se Amfitrion
i pusti ga neka živi,
a lisicu nije sreo
vjerovatno niste ni vi.

Alkmēna je za to vrijeme
otrcala u odaje
pokrila se preko glave
i plakati ne prestaje

Obraća se bogu Zeusu:

Ispuni mi bože želju.
Pronadji mi moga dječka
i dovodi u postelju.

Tamo će se to svi znaju
nešto lijepo da igraju.

Kad je Zeus ugledao
kako se od svijeta krije,
srce poče gromovito
o oblake da mu bije.

To se nije jos vidjelo
na Olimpu cijelom
da je Zeus ustreptao
i srcem i tijelom.

Mada je to vješto krio
znamo da se zaljubio.

A lisica čarobnica,
lukava ko svaka lija
prozdrjljiva kao pauk
i opasna kao zmija

ide u grad stazom tuge
i planove mračne kuje
kako dijete da proguta.

Ali tu je, iza panja,
iza bukve, iza granja,
čarobni vuk očekuje.

Počela je teška borba.
kamen pršti, drhti gora,
a stigla je već i zora
i druga zora
i treća zora
i šuma stenje
i Zeus mora
i lisicu i vuka
pretvoriti u kamenje.

Odahnu Zeus, odahnu selo.
Bog se ponovo sjeti princeze
i razvedri mu se celo.

I Amfitrion dodje u selo.
On se takodje sjeti princeze
i smrači mu se čelo.

Zeus oblači njegovo tijelo.
Ostavi munju iznad planina.
Nadje princezu uplakanu
i ponovo će dobiti sina.

I Amfitrion dodje princezi.
Ona ga takodje poljubi strasno.
I on je htio imati sina,
ali je bilo kasno.

Zeus skide smrtno tijelo
i ponovo munju uze
pa ošinu po brdima
da probudi strah i suze.

Amfitrion i Alkmena
postali su muž i žena.

Ali ona u stomaku
nosila je tuđu bebu.
Otac nije Amfitrion
pravi tata je na nebu.

I Hera je negdje gore.
Normalno je da se ljuti,
ali nas to nije briga
jer može nas Zeus čuti

i misliti da smo Heri
mi sve ovo ispričali.
A, u stvari, ovu priču
već smo negdje pročitali.

Rekoh vam da ima junak
hrabriji je od Orfeja.
Doći će da oslobodi
okovanog Prometeja.

A taj junak je Heraklo.
Rodila ga je Alkmena,
otac mu je moćni Zeus
a majka je smrtna žena.

Ko bajagi neki tata
bio mu je Amfitrion.
Mi sad znamo šta je bilo
vjerovatno to zna i on.

Samo sto se dijete rodi
i plačem se svijetu javi,
Hera posla strašnu zmiju
mališana da udavi.

Zmija lako nadje dijete.
beba Herkul pruža ruke
zgrabi zmiju oko vrata
i udavi je bez muke.

Skamenjeni roditelji
nijemo su ga posmatrali.
Da je Herkul pravi junak
u tom trenu već su znali.